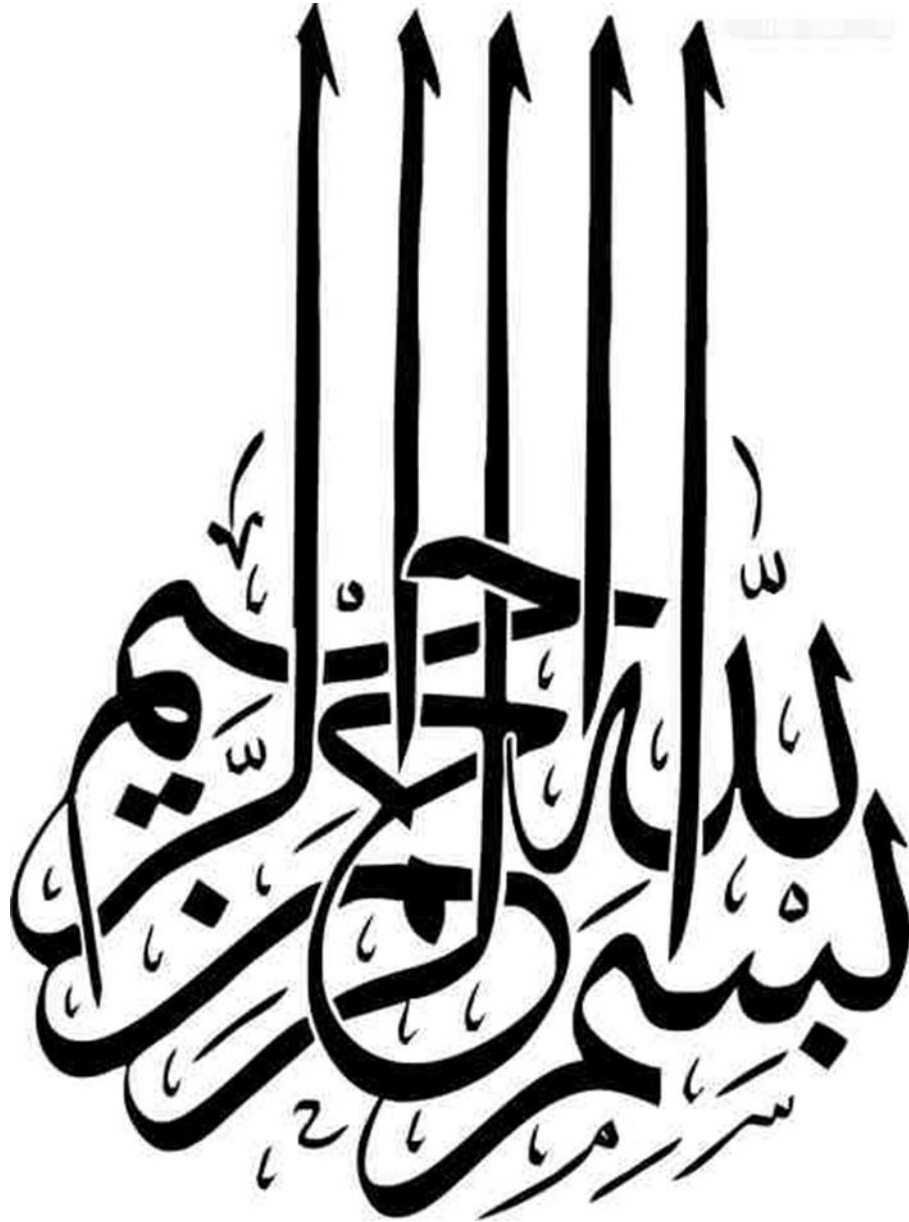

حوزه علمیه خراسان

آیین نامه کرسی های آزاداندیشی حوزه علمیه خراسان

مرداد ۱۴۰۱

فهرست مطالب:

۳	مقدمه
۳	ماده ۱: تعریف
۳	ماده ۲: اهداف
۳	ماده ۳: سیاست‌ها و الزامات
۴	ماده ۴: متقاضی کرسی
۴	ماده ۵: اعضای کرسی
۴	ماده ۶: وظایف ارائه‌کننده کرسی
۵	ماده ۷: وظایف مدیر کرسی
۵	ماده ۸: شرایط مدیر کرسی
۶	ماده ۹: وظایف داور
۶	ماده ۱۰: شرایط و وظایف ناقد یا ناقدان
۶	ماده ۱۱: فرایند برگزاری کرسی
۷	ماده ۱۳: مخاطبان
۷	ماده ۱۴: حمایت از اعضای کرسی
۷	ماده ۱۵: خاتمه

«باید» تولید نظریه و فکر»، تبدیل به یک ارزش عمومی در حوزه و دانشگاه شود و در قلمروهای گوناگون عقل نظری و عملی، از نظریه‌سازان، تقدیر بعمل آید و به نوآوران، جایزه داده شود و سخنانشان شنیده شود تا دیگران نیز به خلاقیت و اجتهاد، تشویق شوند. باید ایده‌ها در چارچوب منطق و اخلاق و در جهت رشد اسلامی با یکدیگر رقابت کنند و مصاف دهند تا جهان اسلام، اعاده هویت و عزت کند و ملت ایران به رتبه‌ای جهانی که استحقاق آن را دارد بار دیگر دست یابد.»

رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای حفظه الله ۱۳۸۱/۱۱/۱۳

مقدمه

با استعانت از الطاف حضرت حق و الهام از آموزه‌های دین مبین اسلام و پیروی از سنت نبوی صلی الله علیه و آله و سیره امامان علیهم السلام در جهت ایجاد، تقویت و نهادینه سازی فضای گفت و گوی آزاد علمی و استماع دیدگاه‌ها و اتباع بهترین آن و نیز لزوم آزادی اندیشه و بیان که سنت رایج در حوزه‌های علمیه محسوب می‌شود و در راستای اجرای رهنمودهای امام راحل رضوان الله علیه و رهبر معظم انقلاب اسلامی حفظه الله مبنی بر ضرورت ایجاد و تقویت فضای آزاداندیشی در محیط‌های علمی -حوزه و دانشگاه- در چارچوب آیین نامه کرسی‌های آزاد اندیشی ذیل کمیته کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره حوزوی در حوزه علمیه برگزار می‌کند.

ماده ۱: تعریف

کرسی آزاداندیشی: نشست است که در آن فضلا و دانش‌آموختگان حوزه‌های علمیه به صورت آزاد، نظام‌مند، و با رعایت اخلاق و منطق جدال احسن در مسائل و موضوعات معین، در حضور علاقمندان به اظهار نظر و تبادل آراء و گفتگوی علمی همراه با استدلال و با ارایه مستندات می‌پردازند.

ماده ۲: اهداف

۱. ایجاد فضای منطقی، قانونی و عادلانه جهت آزاداندیشی، تضارب آراء و بیان اندیشه‌ها در فضای علمی، منطقی و اخلاقی؛
۲. تقویت زمینه‌های نظریه‌پردازی و فرهنگ تولید علم؛
۳. تقویت روحیه حقیقت‌جویی، آزادگی، انصاف علمی و توسعه فضای تفکر خلاق و نقدپذیری در عرصه‌های گوناگون علمی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی.

ماده ۳: سیاست‌ها و الزامات

۱. تأکید بر رعایت آداب و اصول اخلاق اسلامی و سنت‌های حسنه علمی، فرهنگی، اجتماعی، تربیتی و شؤون حوزه علمیه؛
۲. تأکید بر دانایی محوری و مستندگویی؛

۳. رعایت اولویت موضوعات ناظر به نیازهای روز جامعه و نظام اسلامی؛
۴. توجه به ایجاد و نهادینه کردن سبکی نو از تعامل گفتمانی اسلامی در محیط‌های حوزه؛
۵. تأکید بر رعایت احترام اشخاص در اثناء گفتگو؛
۶. ارائه مطالب در چارچوب منافع ملی و مصالح عمومی؛
۷. تأکید بر طرح موضوعات با ملاحظه وحدت و همدلی قومیت‌ها و مذاهب.

ماده ۴: متقاضی کرسی

حوزویان دارای قدرت تجزیه و تحلیل علمی در موضوع مورد بحث، می‌توانند ارائه‌کننده کرسی باشند.

ماده ۵: اعضای کرسی

۱. ارائه‌کننده یا ارائه‌کنندگان موضوع؛
۲. مدیر کرسی؛
۳. داور؛
۴. ناقدان یا ناقد.

تبصره ۱: مدیر کرسی از میان فضایی حوزه که دارای مدیریت لازم هستند، توسط کمیته کرسی انتخاب می‌شود.
تبصره ۲: جلسه می‌تواند به اقتضای موضوع با بیشتر از یک ناقد برگزار شود. و تشخیص این مورد با کمیته کرسی ها است.

ماده ۶: وظایف ارائه‌کننده کرسی

۱. آماده‌سازی عنوان و پیش‌نویس نهایی بحث قبل از کرسی و ارائه آن به کمیته؛
 ۲. ارائه بحث به روش منطقی در چارچوب شیوه‌نامه مصوب و ابلاغی.
- تبصره:** چنانچه نتایج بحث توسط نهاد مجری، مکتوب و آماده انتشار شود، تأیید آن قبل از انتشار توسط ارائه‌کننده بحث ضروری است.

ماده ۷: وظایف مدیر کرسی

مدیر کمیته از میان حوزویان با شرح وظایف ذیل انتخاب می‌شود:

۱. هماهنگی با دستگاه برگزارکننده و توجیه اعضای کرسی قبل از برگزاری آن؛
۲. اعلام موضوع، ضوابط برگزاری و الزامات ارائه دیدگاه در کرسی؛
۳. معرفی مختصر ارائه‌کننده، داور و ناقدان در جلسه؛
۴. مدیریت مناسب زمان، مباحث جلسه و جلوگیری از ایراد مباحث حاشیه‌ای؛
۵. تذکره اظهار نظر کننده در موردی که خارج از موضوع صحبت کند؛
۶. اعلام زمان باقی مانده برای صحبت هر فرد؛
۷. اعلام اتمام زمان هر فرد؛
۸. دقت در اختصاص وقت برابر به طرف های گفتگو؛
۹. نظارت بر رعایت مفاد آیین‌نامه کرسی و شیوه‌نامه‌های مصوب در جلسه؛
۱۰. ارائه گزارش برگزاری کرسی به کمیته تخصصی؛
۱۱. جمع بندی دیدگاه ها.

ماده ۸: شرایط مدیر کرسی

۱. التزام عملی به مبانی جمهوری اسلامی ایران و قانون اساسی؛
۲. عدم عضویت در ارکان هیچ‌یک از احزاب و گروه های سیاسی؛
۳. دارا بودن مدرک سطح سه حوزه یا بالاتر، ترجیحاً در حیطه تخصصی برگزاری کرسی؛
۴. برخورداری از صلاحیت علمی نسبت به موضوع کرسی؛
۵. دارا بودن حسن شهرت و توانمندی در مدیریت جلسه.

ماده ۹: شرایط و وظایف داور

۱. داور از فضایی دارای حسن شهرت در حوزه علمیه است که در موضوع تخصصی کرسی دارای صلاحیت علمی باشد؛
۲. کمک به پیشبرد مباحث، با رعایت بی طرفی در مباحث؛
۳. پرهیز از اظهارنظرات سلیقه‌ای و شخصی؛
۴. اظهارنظر نسبت به نتایج بحث و کرسی.

ماده ۱۰: شرایط و وظایف ناقد یا ناقدان

۱. صلاحیت علمی نسبت به موضوع و حسن شهرت؛
۲. مطالعه پیش‌نویس مطالب قبل از برگزاری کرسی؛
۳. نقد روشمند و ارائه دیدگاه‌های شفاف براساس شیوه‌نامه ابلاغی.

ماده ۱۱: فرایند برگزاری کرسی

۱. اعلام موضوع کرسی توسط متقاضی؛
۲. تکمیل فرم درخواست توسط متقاضی؛
۳. بررسی درخواست مربوطه توسط کمیته تخصصی؛

ماده ۱۲: دستور العمل برگزاری کرسی

۱. قرائت قرآن کریم؛
۲. سرود جمهوری اسلامی ایران؛
۳. خیر مقدم و اعلام موضوع؛
۴. اعلام ضوابط و نحوه برگزاری کرسی؛
۵. شروع بحث توسط متقاضی تشکیل کرسی؛

۶. طرح دیدگاه منتقدین؛

۷. جمع‌بندی دیدگاه‌ها.

تبصره: دستورالعمل‌های لازم برای برگزاری کرسی آزاداندیشی توسط اعضای کمیته تخصصی و کارگروه مربوطه تهیه و اعلام خواهد شد.

ماده ۱۳: مخاطبان

مخاطبان کرسی‌های آزاداندیشی، عموم طلاب و فضایی حوزه علمیه هستند.

تبصره: دموارد خاص بر اساس موضوع کمیته تخصصی تصمیم‌گیری می‌کند.

ماده ۱۴: حمایت از اعضای کرسی

هرگونه حمایت از اعضای کرسی‌ها در چارچوب شیوه‌نامه حمایت از کرسی‌ها انجام می‌شود.

ماده ۱۵.

این آیین‌نامه در ۱۵ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۱ به تصویب شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی رسید و از این تاریخ لازم‌الاجرا است.